Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Tvllii Ciceronis Orationvm Pars ...

Cicero, Marcus Tullius

Coloniae Agrippinae, 1629

In I. Catilinam ad qvirites

urn:nbn:de:bsz:31-116557

mt: quill

uplor action

mismas

commis

à perdo

VIR

VITATION

WEAS, IN

tg, boch

fortune

bem bate

4 765 CE

AMERIA CO

eptam & mi

* 6 B

a dies, que

DEN: 30

erracester.

alspeateins

iban ma

ales besent

180 tengt

fros in honore debebit dies is , qui eandem hanc vrbem conditam, amplificatamque feruauit: nam tots vrti, templis, delubris, tectis omnibus ac manibus, subsectos prope iam ignes circundatosque restinximus : ÿdemquegladios in remp. diffrictos retudimus, mucronesque eorum à ingulis vestris reiecimus. * qua quoniam in senatu illustrata , patefa- 3 Eta, comperta sunt per me : vobis iam exponam breuiter , Quirites: vt & quanta , & quammanifesta, & quaratione inuistigata, & comprehensa fint , ves , qui & ignoratis , & expectatis , feire positis. Principio, vt Catilina paucis ante diebus erupit ex vrbe, cum sceleru sur socios, & huiusce nefarij belli acerrimos duces Roma reliquisset : semper vigilaui, & prouidi, Quirites, quemadmodum in tantis, Gtam absconditis infidys salui effe poffemus.n am tum, cum ex vrbe Catilina egciebam (non enimiam vereor huius verbi inuidiam, cum illa magis sit timenda, quod viuus egressius est) sed tum, cum illum exterminari volebam, aut reliquam coniuratorum manum simul exituram, vt eos, qui remansisfent, infirmos fine illo ac debiles fore putabam. * atq. 4 ego, vt vidi, quos maximo furore, & scelere effe inflammatos sciebam, eos effe nobifcu, & Roma reman. fiffe:in eo, omnes dies nottefque confumpfi, vt quid agerent , quid molirentur , sentirem ac viderem : ve, quoniam auribus vestris propter incredibilem magnitudinem sceleris, m inorem fidem faceret oratio mea, rem ita comprehenderem, vt tum demuns animis Saluti vestra pronideretis, cum oculis male-

Baden-Württemberg

CATILINAM. Boribus traduntur: ipsi comprehensi ad me, cumiam t camerul dilucesceret, deducuntur. atg, horum omnium sceler tunuis? rum improbisimum machinatorem Cimbrum Gaeft aus binium statim ad me, nihil dum tale suspicante, vodem tus caux deinde item accerfitur P. Statilius, & post eum esse mis C. Cethegus : tardifime autem Lentulus venit, creatquitt do, quod in literis dandis prater confuetudinem proon mike Rima nocte vigilarat. * cum summis ac clarisimis 7 modque huius ciuitatis viris, qui auditare, frequentes ad me totatti mane conuenerant, literas à me prius aperiri, quam a probin ma ad senatum referrem placeret ne, fi nibil effet inuende L. F. tum, temere à me tantus tumultus iniectus ciustats NOS ATOSEL videretur. negaui me effe facturum, vt de periculo T C 201 (183) publico non ad confilium publicum rem integram autem, deferremetenim, Quirites, si ea, que erant ad me irent, hi delata, reperta non effent : tamen ego non arceperuni bitrabar in tantis reip. periculis effe mihi nimiam ilaium p diligentia pertimescendam, senatu frequente celeri- 3 bipartin ter, vt vidiftis, coegi. * atque interea ft atim admonitu Teffet.till Allobrogu, C. Sulpitium pratorem fortem virum mifi, e,multuf qui ex adibus Cethegi, fi quid teloru effet, efferret,ex a Reating quib.ille maximum ficarum numerum, & gladiorum etatio do extulit. introduxi Vultureium fine Gallis : fidem es L* interior publicam iussu senatus dedi : hortatus sum, vt ea, onten can's qua sciret fine timore iudicaret tum ille, cum vix se ex magno timore recepisset, dixit, à P. Lentulo se harefincion edscare. bere ad Catilinam mandata, & literas, vt seruorum TATION SEL prasidio vteretur, & ad vrbe quam primumcum exen Ponenia greitu accederet : id autem eo confilio, vt cum prbem edatur: los omnibus grufigni, p

BLB

deliani

19,1500

form

S COUNTY

Min. bi

LATE POLIS

ing all

diam of

S SOS SO

Libra St.

m illum ()

410年四

tele, o

ec este un

qui effet li

post Ci

autemil

xerunt.

lem fieri,

SIMING I

uirites, the

scepanni il

ORDER OF

t forgrand

do lese pe

MINE OF

THE PERSON

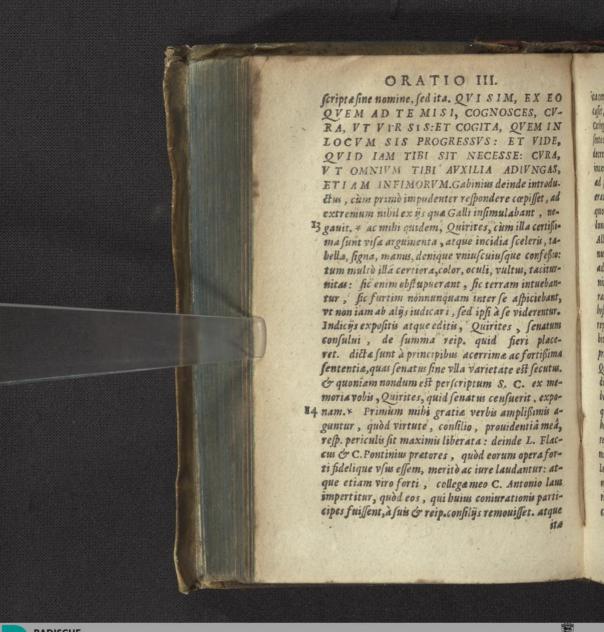
area tend

emeranio

er bosotss

BLB

ramentorum studiosum fuisse : recitatu literis, debilitatus atque abiectus, conscientia connictus, repente conticuit Introductus est Statilius : cognouit Gfignum, & manum fuam. recitate funt tabelle in eadem fere fententiam : confessus est. Tum oftenditabellas Lentulo, & quafint, cognosceretne fignum: annuit.est vero, inquam, fignum notum, imago aui tuiclarisimi viri , qui amau t vnice patriam, & cines suos : qua quidem te àtanto scelere etiam muta reuocare debuit. * Leguntur eadem ra-it tione ad senatum Allobrogum populumque litera. fi quid de hirebus dicere vellet, feci potestatem. atque ille quidem primo negauit : post autem aliquanto, toto iam indicio exposito atque edito, surrexit: quafinit à Gallis , quid fibr effet cum is , quamobrem domum suam venissent : itemque à Vultureio. qui cum illi breuiter conftanterque respondissent, per quem ad eum, quoriesque venissent: quafiffentq; ab eo, nihitne fecum effet de libris Sybillinis locutus; tum subito ille scelere demens, quanta visconscientia esset , oftendit : nam cum id posset inficiari , repente prater opinsonem omnium confessus est : ita eum non modo ingenium illud , & dicendi exercitatio, qua semper valuit , sed etiam propter vim sceleris manifesti atque deprehenfi , impudentia , qua supe- 12 rabat omnes, improbitasque defectt. * Vultureius vero subito proferri literas atque aperiri subet, quas fibi à Lentulo ad Catilinam datas esse dicebat: atque ibi vehementisime perturbatus Lentulus, tamen fignum & manum Suam cognouit : erant autem foripo

SIN, III

TA, QTI

S: ET

CESSE

A ADM

as deinde i

ndere cop Emulaben

, camile

cidia (cele

uiu que co

i, raltu,u

CETT ATT 12

The after

à se vide

ites , o

fieri

meacfor

state ell

S. C. 0

cenfacts.c

is amplifia

providences

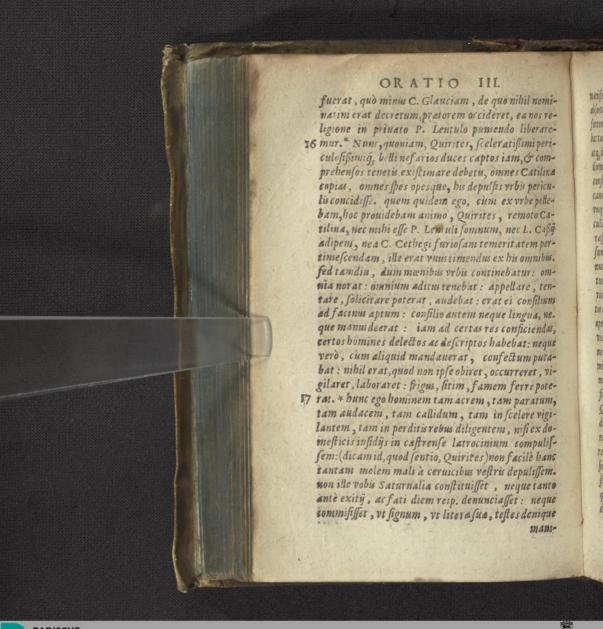
deinde Li

COTEN COOL

elestern

C. Anton

sta censuerunt, vt P. Lentulus, cum se pratura abdicaffet, tum in cuftodiam traderetur, itemque vt C. Cethegus , L. Statilius , P. Gabinius , qui omnes prafentes erant, in cuftodiam traderentur : atquidem hoc decretum est in L. Casium , qui fibi procurationem incendenda vrbis depoposcerat : in M. Ceparium, cui ad solicitandos pastores Apuliam esse attributam, erat indicatum : in P. Furium , qui est ex ijs colonis, quos Fesulas L. Sylla deduxit: in Q. Magium Chilonem , qui vna cum boc Furio femper erat in has Allobrogum solicitatione versatue. in P. Vmbrenum, libertinum hominem, à quo primum Gallos ad Gabinium perductos effe constabat. * atque ea le-15 nitate senatus est vsus, Quirites, vtex tanta coniuratione, tantaque vi ac multitudine domesticorum hostium nouem hominum perditisimorum pana rep. conseruata, reliquorum mentes sanariposse arbitraretur. atg, etiam supplicatio dis immortalibus pro finguli eorum merito, meo nomine decreta est, Quirites: quod mihi primum post hanc vrbem conditam togato contigit: & ijs decreta verbis, quòd vrbem incendys, cade ciues, Italiam bello liberassem. que supplicatio ficum ceterisconferatur, Quirites, hoc intersit, quod cetera benè gesta, hac vna coseruata rep. constituta est, atque illud, quod faciendum primum fuit , factum atque transactum est . nam P. Lentulus, quanquam patefactus iudicijs, & confessionibus suis, iudicio senatus non modo pratoris ius, verumetiam ciuis amiserat: tamen magistratu se abdia cauit : vt , qua religio C. Mario clarisimo viro non fue-

district.

deret, mo

perde lo

detailm

tas usil

STREET CO

ulfis whit

DE CITY

25, 1200

IN, MIL

menter

g ex his co

tinebatu.

appello:

utei (as

me lengu

s compen

abebatit

mfedinn

OCCUPTOR.

nem ferrin

TAN DOD

in Celett

tem, rich

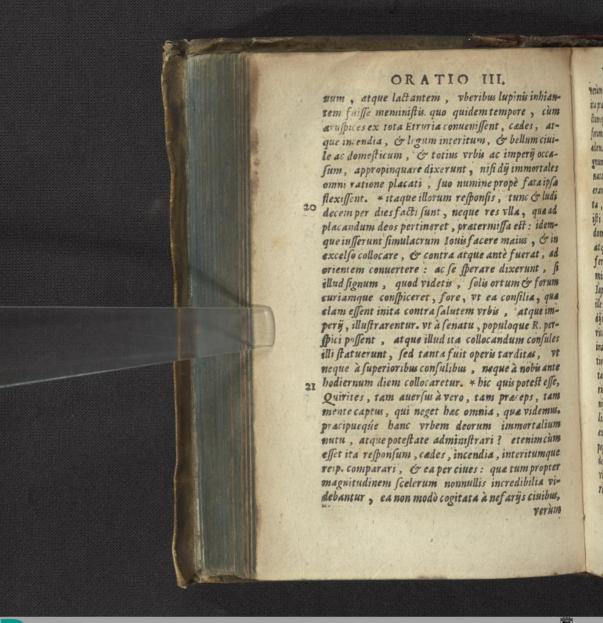
nam conti

sea facility

fre deputy

, RECREE

riaffet: 115 tyftisdant manifesti sceleris deprehenderentur. quanunc illo absente sie gefta sunt, vt nullum in prinata domo furtum vnquam, fit tam palam innentum, quam bac tanta in remp. conjuratio, manifesto inuenta, atq, deprehensa est. quod fi Catilina in vrbe ad hans diemremanfiffet: quanquam, quoad fuit, omnib.eius confilys occurri, atque obstiti: tamen, vt lexisime dicam , dimicandum vobis cum illo fuiffet. neque nos vuquam, dumille in vrbe hoftis fuisset, tantu periculis remp. tanta pace, tanto otio, tanto filentio liberasemus. * quanquam bat omnia , Quirites , ita 15 funt à me administrata , vt deorum immortalium nutu atque confilio, & gefta & prouifaeffe videan tur,idque cum coniectura confequi poffumus, quòd vix videtur humani confilij tantarum rerum guberna tio esse potuisse: tum verd ita prasentes his temporibus opem & auxilium nobis tulerunt, vt eos pene oculis videre possemus, nam vt illa omittam, visas nocturno tempore ab occidente faces ardoremq, celt, vt fulminum iactus, vt terra motus, cateraque, qua tain multa nobis confulibus facta funt, vt hac, que nuns fiunt, canere di immortales viderentur : hoc certe, Quirites , quod sum dicturus , neque pratermittendum,nequerelinquendum est. * nam profesto memo. 19 ria tenetis, Cotta, & Torquato consulibis, complures in Capitolio turres de colo esse percussas, cum & fimulacra deorum immortalium depulfa funt , & fatuaveterum hominum desecta, & legum araliquefacta.tactus est etiam ille, qui hanc vrbem condidit , Romulus , quem inauratum in Capitolio , parwum,

II.

a lateral

etempot, o Ent, cele o

, oblin

AC 17870

if igns

ne prope

fis, ten

res Tla

गार्गी की

ere main

ante funt

TE SIXENS

artumb

a confilu

is , Alo

ouloque

and un of

के देवर विदेश

eque à mis

a qui pett

数 對新中

14, 914 725

n inner

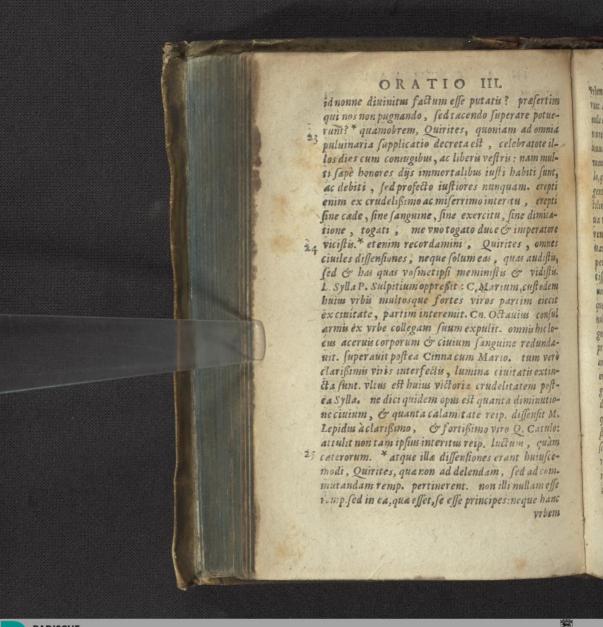
ni nam

s, mente

QUE TENTO

MITESTEE IN

verum etiam suscepta effe fenfiftis. illud verdnonne sta prafens est, vi nutu louis Optimi Maximi fa-Etum effe videatur ? vt, cum hodierno die mane, per forum, meo influ & coniurati, & corum indices in adem Concordia ducereniur , co ipfo tempore fignum statueretur? quo collocato, atque ad vos, senatumque conuerfo, omnia & fenatus, & vos, qua erant contra falutem omnium cogitata, illustra-\$a , & patefacta vidiftis. * quo etiam maiore funt 22 ifti odio supplicioque digni, qui non solum veftris domicilys atque tectis, fed etiam deorum templis atque delubris sunt funeftos ac nefarios ignes inferre conati : quibus ego fi me refittife dicam, nimium mibi fumam, & non fim ferendus : ille, ille Iupiter restitit : ille Capitolium, ille hac templa, ille hanc vrbem , ille vos omnes saluos esse voltest. dis ego immortalibus ducibus banc mentem , Quirites, voluntatemque sufcepi, atque ad hac tanta indicia perueni. iam vero illa Allobrogum folicitatio, iam à Lentulo, ceterisque domefficis boffibus, tanta ves tam dementer credita ignotis & barbavis , commissaque litera nunquam effent profecto, nisi a dys immortalibus huic tanta audacia consilium effet ereptum , quid vero ? vt homines Galli, ex ciuitate male pacata, que gens vna restat, que populo Ro. bellum facere & posse, & non nolle videatur : fem imperij, & rerum amplisimarum, vitro fibi à patricijs hominibus oblatam, negligerent , vestramque salutem sus opibus anteponerent: 14

II.

tatis! pin

la faporaria

DE STABLE

, celino

पर्वातः ध

infi bet

nunquia.

interes,

cita, fines

MEG 182

Quinites ,

s, 9222

milis & h

Letina A

o pariin

OFMINS

it. omne

quine ro

ario. in

CERTERO

adelitates)

Canta disco

reip. West

1770 Q. CO

setest les

om, letal

n illi malini

ipes: negation

Vrbem conflagrare, fed fe in bac vrbe florere volus-Vunt. atque illa tamen omnes diffensiones, quarum nulla exitium reip. quafiuit , eiusmodifuerunt , vt non reconciliatione concordia , fed internecione tiuium dindicate fint. in boc autem vnum post hominum memoriam maximo, crudelisimoque bello, quale bellum nulla vnquam barbaria cum sua gente gelit, quo in bello lex hac fuit à Lentulo, Catilina, Caßio, Cethego conftituta, vt omnes, qui falua vrbe falui effe poffent, in hostium numero duceventur, itame gesti, Quirites, vt omnes salui confertiaremini, & cum hostes vestri tantum ciuium superfuturum putaffent, quantum infinita cadi reftitisset : tantum autem vrbis, quantum flamma obire non potuisset: & vrbem & cines integros incalumesque (eruaus. * Quibus pro tantis rebus , Quirites, 26 nullum ego à vobis pramium virtutis, nullum infigne honoris, nullum monimentum laudis postulo, praterquam huius diei memoriam sempiternam in animis ego vestru omnes triumphos meos, omnia ernamenta honoris, mommenta gloria, laudis infignia, condi & collocari volo, nibil me mutum potest delectare, nihil tacitum, nihil denique buiu[modi. quod etiam minus digni affequi posint. memoria vestra, Quirites , nostrares alentur , sermonibus crefcent , literarum monimentis inueterafcent, & corroborabuntur : eandemque diemintelligo, quam fero aternam fore. & ad falute vrbis, & ad memoriam consulatus mei propagatam : vnog, tepore inhacrep. duos

er fres whi

sterning.

, federge's

E, quel

dato, pa

ed mili th

:面師

unt: 19) ta 310 (un

menter &

AL REFER

mili nota

Quinto en patis

na in reg.

: magn

ns andari

tra (compr

fiction

mertent: 4 condition

te teffist

ministration.

四种甲

Aro, 15

1185 , (21)

dem mihi libeat ascendere? + illud persiciam profe. 29 ctb, Quirites, vt ea, quagessi in consulatu, priuatus tuear, atque ornem, vt si quaest inuidia in conferuanda rep. suscepta, ladat inuidos, mihi valeat ad gloriam. denique ita in e in Rep. retractabo, vs meminerim semper qua gesserim, curemque vt ea virtute, non casugesta esse videantur Vos, Quirites, quoniam nox est, veneramini illum louem, custodiam huius vrbis, ac vestrum atque in vestra tecta discedite, & ea, quanquam iam periculum est depulsum, tamen aquè, ac priori nocte secistis, custodis, vigilis que defendite. Id ne vobis diutius faciendum sit, atque vt in perpetua pace esse possitis, pro-uidebo.

IN L. CATILI-

ORATIO XXII.

Ideo, P. C. in me omnium vestrum ora, atque oculos esse conuersos: video vos non solum de vestro, acreip. verum etiam, si id depulsum sit, de meo periculo esse solicitos. est mibi iucunda in malis, & grata in dolore, vestra erga ne voluntas: sed eam per deos immortales, queso.

me voluntas: sed eam per deos immortales, quaso, deponite, atque obliti salutis mea, de volus, ac de li-

beris